

BLAHOSLAVENÍ, KTORÍ VERIA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Ján 8,54–58; 1Moj 12,3; Rim 4,1–5; Ján 12,1–8; Ján 19,4–22; Ján 20,19–31; Daniel 2; Daniel 7

ÚVODNÝ TEXT

Ježiš mu [Tomášovi] povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“ (Ján 20,29)

V Evanjeliu podľa Jána nachádzame množstvo rôznych ľudí, ktorí sa líšili skúsenosťami, vierou a spoločenským postavením. Tí všetci vydávali svedectvo o tom, kto je Ježiš.

„Hľa, Baránok Boží!“ (Ján 1,36) „Našli sme Mesiáša.“ (Ján 1,41) „Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone i Proroci.“ (Ján 1,45) „Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!“ (Ján 1,49) „Nebude to Mesiáš?“ (Ján 4,29) „Veríme už nie preto, čo si povedala; veď sme sami počuli a vieme, že toto je naozaj Spasiteľ sveta.“ (Ján 4,42) „Pane, ku komu by sme šli? Ty máš slová večného života a my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.“ (Ján 6,68.69) „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Kristus, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ (Ján 11,27) „Bol som slepý a teraz vidím.“ (Ján 9,25) „Hľa, váš kráľ!“ (Ján 19,14) „Ja na ňom nenachádzam vinu.“ (Ján 19,6) „Pán môj a Boh môj!“ (Ján 20,28)

Kto boli niektorí z týchto ľudí? A prečo vydali o Ježišovi práve takéto svedectvá?

OSNOVA LEKCIE

Aj v tejto lekcii uvidíme niekoľko postáv spomenutých v Evanjeliu podľa Jána, ktoré uverili, že Ježiš je skutočne Bohom poslaným Mesiášom, Božím Synom. Opäť sa zameriame na ich svedectvo o tom, koho v Ježišovi rozpoznali.

- Ján 8,56: Prorocké svedectvo Abraháma (nedela)
- Ján 12,1–8: Svedectvo Márie (pondelok)
- Ján 18,38; 19,4.6.19: Svedectvo Piláta (utorok)
- Ján 20,19–31: Svedectvo Tomáša (streda)
- Ján 20,30.31: Naše svedectvo (štvrtok)

ODVOLÁVANIE SA NA ABRAHÁMA

„Rozmnožím tvoje potomstvo ako nebeské hviezdy a tvojmu potomstvu dám všetky tieto krajiny. V tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme.“ (1Moj 12,3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš sa neostýchal hovoriť otvorene o tom, kým je. Nemal problém ani odvolávať sa na rôznych svedkov, vrátane tých, čo už boli dávno mŕtvi. Medzi nich patril aj Abrahám: „Váš otec Abrahám zaplesal, že uvidí môj deň; aj videl a zaradoval sa.“ (Ján 8,56)

Prečo bolo Abrahámovo „svedectvo“ také dôležité?

1Moj 12,3

1Moj 18,16–18

1Moj 26,4

Mat 1,1

Sk 3,25

„Keďže Písmo predvídalo, že Boh z viery ospravedľňuje pohanov, vopred oznámilo Abrahámovi radostnú zvesť: V tebe budú požehnané všetky národy. (Gal 3,8) Patriarchova viera sa upierala na Vykupiteľa, ktorý mal prísť. Kristus povedal: Váš otec Abrahám zaplesal, že uvidí môj deň, i videl a zaradoval sa. (Ján 8,56) Baránok zabitý namiesto Izáka predstavoval Božieho Syna, ktorý mal byť obetovaný za nás. Keď sa Otec pozeral na svojho Syna, povedal hriešnikovi: Ži, našiel som za teba výkupné.“ (PP 154; NúD 70)

Abrahám bol pokladaný za otca židovského národa. Dostal zaslúbenie, že prostredníctvom neho budú požehnané všetky národy. Toto požehnanie prišlo cez Mesiaša, ktorý sa narodil z jeho rodovej línie.

Abrahám bol tiež otcom tých, ktorí odpovedajú Bohu vo viere (Heb 11,8.17–19). Patriarchova ochota obetovať svojho syna Izáka (1. Mojžišova 22), syna zaslúbenia, nebola len dôkazom viery, ale aj náhľadom do plánu spásy.

Keď Ježiš povedal: „Váš otec Abrahám zaplesal, že uvidí môj deň; aj videl a zaradoval sa“ (Ján 8,56), náboženský vodcovia reagovali: „Ešte nemáš päťdesiat rokov a videl si Abraháma?“ (Ján 8,57)

Ježišova odpoveď bola ohromujúca. „Amen, amen, hovorím vám: Skôr ako bol Abrahám, Ja som!“ (Ján 8,58)

Ježišov jazyk pripomína slová, ktoré Boh povedal Mojžišovi pri horiacom kríku. Išlo o tvrdenie, že On sám je Boh, Ten, ktorého existencia nie je odvodená ani závislá od nikoho a ničoho iného. Niet pochyb o tom, že vodcovia veľmi dobre pochopili význam Ježišových slov, pretože okamžite „zdvihli kamene a chceli ich hádzať do neho“ (Ján 8,59).

APLIKÁCIA

- **Prečítaj si text Rim 4,1–5. Ako tu Pavol používa príbeh o Abrahámovi, aby odhalil veľkú pravdu o spasení iba vierou, bez skutkov zákona? Ako nám tieto verše pomáhajú pochopiť myšlienku Abraháma ako otca tých, ktorí žijú vierou?**

SVEDECTVO MÁRIE

¹Šesť dní pred Veľkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych. ²Pripravili mu tam hostinu. Marta obsluhovala a Lazár bol medzi tými, ktorí s ním stolovali. ³Mária vzala libru vzácnej voňavej masti z pravého nardu, natrela Ježišovi nohy a poutierala mu ich svojimi vlasmi. A dom sa naplnil vôňou myrhy. ... ⁷Ježiš však povedal: „Nechaj ju, urobila to na deň môjho pohrebu! ⁸Veď chudobných máte vždy so sebou, ale mňa nemáte vždy.“ (Ján 12,1–3.7.8)

Krátko pred Veľkou nocou prišiel Ježiš navštíviť Máriu, Martu a ich brata Lazára, ktorého Ježiš vzkriesil. Šimon, ktorý bol uzdravený z malomocenstva, usporiadal hostinu na poďakovanie za to, čo pre neho Ježiš urobil. Marta obsluhovala a Lazár sedel pri stole s hosťami (Ján 12,1–8).

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Aký význam malo Máriino konanie? Akým spôsobom vydala svedectvo o tom, kým Ježiš skutočne bol? (Ján 12,1–3.7.8)

Voňavá masť, o ktorej je tu reč, bola veľmi drahá. Jej cena sa rovnala približne ročnej mzde bežného robotníka. Mária pravdepodobne priniesla tento dar ako prejav vďaky Spasiteľovi za odpustenie jej hriechov a za vzkriesenie svojho brata. Je pravdepodobné, že zamýšľala jedného dňa použiť túto masť na pomazanie Ježišovho tela pri Jeho pohrebe. Potom sa však dopočula, že Ježiš bude čoskoro pomazaný za kráľa. Ak by sa to naozaj stalo, bola by prvá, kto by Mu takýmto spôsobom vzdala česť.

Márii nešlo o získanie pozornosti, ale ako poznamenáva Ján, „dom sa naplnil vôňou myrhy“ (Ján 12,3). Judáš pohotovo odsúdil takéto konanie s tým, že masť mohli radšej predať a výťažok dať chudobným. Ježiš sa Márie ihneď zastal slovami: „Nechaj ju... Veď chudobných máte vždy so sebou, ale mňa nemáte vždy.“ (Ján 12,7.8)

Evanjeliom prechádza opakujúca sa téma: *Ježiš vie, čo je v ľuďoch* (Ján 2,24.25; Ján 6,70.71; Ján 13,11; Ján 16,19). V tomto prípade, na Šimonovej hostine, Ježiš vie, čo je v Judášovi. Ján zámerne poukazuje na to, že Judáš bol sebecký zlodej (Ján 12,6).

„Voňavý dar, ktorým by bola Mária pomazala mŕtve telo Spasiteľa, vyliala naňho zaživa. Pri pohrebe by vôňa naplnila len hrob, teraz však potešila Ježišovo srdce, lebo svedčila o Máriinej viere a láske. ... Do tiesnivých chvíľ veľkého utrpenia šiel so spomienkou na tento skutok ako predzvesť lásky, ktorú mu jeho vykúpení budú preukazovať vo večnosti.“ (DA 560; CL 361)

- **Ježiš vedel, čo je v srdci Márie a v srdci Judáša. On tiež vie, čo je v tvojom srdci. Čo by nám mala táto pravda povedať o tom, že potrebujeme Krista ako našu premieňajúcu a zakrývajúcu spravodlivosť?**

APLIKÁCIA

NEÚMYSELNÉ SVEDECTVO PILÁTA

Pilát mu povedal: „Čo je pravda?!“ Ako to povedal, opäť vyšiel k Židom a vyhlásil pred nimi: „Ja na ňom nenachádzam nijakú vinu.“ (Ján 18,38)

¹³Keď teda Pilát počul tieto slová, vyviedol Ježiša von, posadil sa na súdny stolec, na miesto nazývané Litostrótos, po hebrejsky Gabbata. ¹⁴Bol prípravny deň pred Veľkou nocou a bolo okolo šiestej hodiny. Tu prehovoril k Židom: „Hľa, váš kráľ!“ (Ján 19,13.14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ján opakovane zaznamenáva pokusy náboženských vodcov zajať Ježiša a vo vykonštruovanom procese ho odsúdiť na smrť. V Evanjeliu podľa Jána sa často stretávame s Ježišovými slovami, že ešte neprišla Jeho „hodina“. Už sme spomínali, že tento výrok odkazoval na čas Jeho ukrižovania (Ján 2,4; Ján 7,6.8.30; Ján 12,7.23.27; Ján 13,1; Ján 17,1).

Teraz však už táto hodina nastala. Ježiš bol zatknutý v Getsemanskej záhrade, privedený pred veľkňazov – najprv pred Annáša, potom pred Kajfáša, dvakrát pred Piláta a medzitým aj pred kráľa Herodesa.

Ukázali sme si svedectvá rôznych ľudí rozličného postavenia o tom, že Ježiš bol Kristus. Teraz Ján povoláva za svedka miestodržiteľa Piláta, ktorý Ježiša vypočúval. Pilátovo svedectvo je dôležité, lebo išlo o Rimana, miestodržiteľa a sudcu. Väčšina ostatných svedkov boli Židia a obyčajní ľudia.

Ako súvisí Pilátov rozsudok s témou Evanjelia podľa Jána? (Ján 18,38, Ján 19,4–22)

Ježiša predviedli pred Piláta v piatok skoro ráno (Ján 18,28). Miestodržiteľovým plánom bolo čo najrýchlejšie sa väzňa zbaviť. Ale Ježišovo správanie pritiahlo Pilátovu pozornosť. Miestodržiteľ Ho vypočúval veľmi podrobne a z Ježišových úst zaznelo: „Ja som sa nato narodil a nato som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počuje môj hlas.“ (Ján 18,37)

Hoci miestodržiteľ nakoniec odsúdil Ježiša na smrť, napriek tomu trikrát vyhlásil, že Ježiš je nevinný (Ján 18,38; Ján 19,4.6). A na kríž dal napísať slová „Ježiš Nazaretský, kráľ Židov“ (Ján 19,19), čím doplnil svoje svedectvo o tom, kým Ježiš je. Ale aj napriek svojmu svedectvu o Kristovej nevine odsúdil Ježiša na smrť.

Pred Pilátom stála samotná Pravda. A predsa sa rozhodol radšej ustúpiť davu a odsúdil Ježiša na smrť! Pilátovo počínanie je tragickým príkladom toho, keď človek nekoná podľa vlastného svedomia a srdca.

APLIKÁCIA ■ Čo sa môžeme z Pilátovho príkladu naučiť o nebezpečenstve spočívajúcom v počúvaní hlasu väčšiny? Prečo je zlé konať pod nátlakom?

SVEDECTVO TOMÁŠA

²⁶Po ôsmich dňoch boli učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi. Hoci dvere boli zatvorené, Ježiš prišiel, postavil sa do stredu a povedal: „Pokoľ vám!“ ²⁷Potom povedal Tomášovi: „Daj si sem prst a pozri si moje ruky! Daj sem ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!“ ²⁸Tomáš mu odpovedal: „Pán môj a Boh môj!“ ²⁹Ježiš mu povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“ (Ján 20,26–29)

Prečítaj si text Ján 20,19–31. Čo sa môžeme naučiť z Tomášovho príbehu o viere a pochybnostiach? V čom spočívala Tomášova chyba?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Po svojom zmŕtvychvstaní sa Kristus zjavil učeníkom, ktorí boli zo strachu „za zavretými dverami“ (Ján 20,19). Tomáš však s nimi nebol. Neskôr síce počul správy o vzkriesení od ostatných učeníkov, ale aj tak sa ho zmocnila beznádej. To, čo počul, nezodpovedalo jeho predstave o očakávanom kráľovstve. Tomášovmu stavu zrejme napomáhala skutočnosť, že Ježiš sa ostatným zjavil práve vtedy, keď tam on sám nebol.

Tomáš povedal: „Pokiaľ neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch, ak nevlážim prst do rán po klincoch a nevlážim svoju ruku do jeho boku, neuverím.“ (Ján 20,25)

Tomáš si diktoval podmienky pre vlastnú vieru. Takýto prístup k viere v Ježiša sa u Jána objavuje opakovane. Nikodém odpovedal Ježišovi: „Ako sa môže narodiť človek, keď je starý?“ (Ján 3,4) Žena pri studni sa pýtala: „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká; odkiaľ teda vezmeš tú živú vodu?“ (Ján 4,11) Zástup, ktorý Ježiš nasýtil chlebom a rybami, sa opýtal: „Aké znamenie urobíš, aby sme videli a uverili ti? Čo urobíš?“ (Ján 6,30)

Evanjelium podľa Jána odmieta postoj, ktorý by sa dal vyjadriť slovami, „uverím, až keď uvidím“. Keď sa Ježiš po vzkriesení stretol s Tomášom, vyzval ho, aby sa dotkol Jeho vzkrieseného tela. Potom však povedal: „Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“ (Ján 20,29)

„Boh od nás nežiada, aby sme verili, kým nám nedá dostatočnú istotu, o ktorú môžeme svoju vieru oprieť. Jeho existencia, jeho charakter, pravdivosť jeho Slova – to všetko sa opiera o spoľahlivé svedectvo, ktoré oslovuje náš rozum. Boh však nikdy neodstraňuje možnosť pochybovať. Pilierom našej viery musí byť istota, nie viditeľný prejav. Tí, čo chcú pochybovať, budú mať na to vždy príležitosť, no tí, čo úprimne túžia po pravde, nájdu mnoho dôkazov, o ktoré môžu oprieť svoju vieru.“ (SC 105; CK 72)

Prostredníctvom Božieho slova, stvorenia a osobnej skúsenosti sme dostali neuveriteľné množstvo dôkazov pre našu vieru v Ježiša.

■ Čo by si odpovedal na otázku: *Prečo veríš v Ježiša?*

APLIKÁCIA

NAŠE SVEDECTVO O JEŽIŠOVI

³⁰Ježiš urobil pred očami svojich učeníkov ešte mnoho ďalších znamení, ktoré nie sú zapísané v tejto knihe. ³¹No tieto sú zapísané preto, aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene. (Ján 20,30.31)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ján vo svojom evanjeliu opakovane prináša svedectvá rôznych ľudí o Ježišovi. Tým sa nás snaží priviesť k veľmi dôležitému záveru, že „Ježiš je Mesiáš, Boží Syn“ a že vierou v Neho a v Jeho mene tak môžeme mať „život“ (Ján 20,31). Predstav si, že by si na vlastné oči videli Ježiša a Jeho zázraky. Zdá sa, že by sme v takom prípade nemali problém veriť v Neho. Alebo nie? V niektorých ohľadoch však máme ešte viac dôvodov veriť v Ježiša ako tí, ktorí osobne videli Jeho zázraky. Prečo?

Aké výhody máme oproti tým, ktorí žili v čase Ježiša Krista? Ako nám môžu pomôcť uveriť? Pozri napríklad nasledovné texty:

Mat 24,2

Mat 24,14

Mat 24,6–8

Evanjelium podľa Jána nám prináša mnohé svedectvá o Ježišových činoch. Okrem toho však máme veľkú výhodu, že vidíme naplnenie toho, čo predpovedali nielen pisatelia, ale aj samotný Ježiš: zničenie chrámu (Mat 24,2), šírenie evanjelia po svete (Mat 24,14), veľké odpadnutie (2Tes 2,3) a pokračujúci rozmach zla na svete (Mat 24,6–8). Ježišovi nasledovníci – tí, čo ho videli konať väčšinu znamení a zázrakov – boli len malou skupinou mužov a žien. Podľa všetkých ľudských meradiel sa na nich malo už dávno zabudnúť. Ako mohli čo i len tušiť to, čo dnes vieme my? Ježišove predpovede sa naplnili. Naša osobná viera v skutočnosti existuje ako naplnenie Ježišovho proroctva, že evanjelium sa rozšíri po celom svete.

Dnes, dvetisíc rokov po Ježišových bezprostredných nasledovníkoch, máme aj my výsadu svedčiť o Ježišovi a o tom, čo pre nás urobil. Ježiša môžeme poznať ako Mesiáša nie nevyhnutne na základe argumentov Natanaela, Nikodéma, ženy zo Samárie alebo podľa učenia farizejov. Ježiša prijímame ako Spasiteľa sveta a svedectvo o ňom vydávame na základe čítania Písma pod usvedčujúcou mocou Svätého Ducha.

Na základe osobného, jedinečného vzťahu s Bohom môže každý z nás sebe vlastným spôsobom rozprávať svoj vlastný príbeh. Možno ten náš príbeh nie je taký dramatický, ako keby sme videli vzkriesenie mŕtvych alebo uzdravenie slepého od narodenia, ale na tom nezáleží. Dôležité je, že sami poznáme Ježiša a svojím vlastným spôsobom o ňom vydávame svedectvo, ako to robili aj ľudia opísaní v evanjeliu.

APLIKÁCIA ■ Ako by znelo tvoje svedectvo o Ježišovi a o tom, kým je?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Na úsvite dejín* si prečítajte kapitolu „Najťažšia skúška“ (PP 145–155; NÚD 65–70) a v knihe *Cesta lásky* kapitolu „Rozsudok“ (DA 723–740; CL 468–481).

„Vrhol sa [Tomáš] Ježišovi k nohám s vyznaním: *Pán môj a Boh môj!* (Ján 20,28) Ježiš prijal jeho vyznanie, aj keď láskyplne pokarhal jeho neveru: *Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli a uverili.* (Ján 20,29) Tomášova viera by bola Krista uspokojila, keby bol uveril na základe svedectva bratov. Keby sa svet dnes mal riadiť Tomášovým príkladom, nikto by v spásu neuveril, lebo všetci môžu a vyhovávajú sa, že by im k viere postačilo svedectvo, aké dostal Tomáš od ostatných učeníkov. Neuvedomujú si, že okrem tohto dôkazu ich majú oveľa viac. Mnohí, čo s Tomášom vyčkávajú, že uveria vtedy, keď už nebudú mať nijaký dôvod na pochybnosti, nikdy svoje predsavzatie neuskutočnia. Postupne sa len utvrdia vo svojej nevere. Tí, čo majú pred očami stále len temnú stránku života, repcú a nariekajú. Neuvedomujú si, čo robia. Zasiavajú semeno pochybností a budú musieť žať jeho úrodu. V čase, keď budú najviac potrebovať vieru a dôveru, mnohí zistia, že nevedia ani dúfať, ani veriť.“ (DA 807.808; CL 521)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Porovnajte spôsob, akým svoju vieru vyjadrili Abrahám a Tomáš. V čom sa ich vyjadrenia líšili? Čo sa môžeme naučiť z ich príbehov?
2. Tí, ktorí sa na to cítia, nech vo vašej triede krátko vydajú svoje svedectvo o Ježišovi, podobne ako to robili ľudia v Evanjeliu podľa Jána. Hoci sa jednotlivé svedectvá líšia, v čom sú si podobné?
3. Pilát položil veľmi filozofickú otázku: „Čo je pravda?“ Pokúste sa na túto otázku odpovedať vo svetle toho, čo sme študovali v Evanjeliu podľa Jána.
4. Uvažujte o proroctvách z Daniela 2 a 7. Ľudia žijúci v Ježišovom čase mali k dispozícii tieto dve kapitoly. Akú výhodu dnes máme oproti nim? Pomáha naplnenie proroctiev vašej viere? Prečo? Ak áno, ako?